Uddannelses- og Forskningsministeriet

Prækvalifikation af videregående uddannelser - Akademiuddannelse som friluftsvejleder

Udskrevet 13. november 2026

Akademiuddannelse - Akademiuddannelse som friluftsvejleder - UCL Erhvervsakademi og professionshøjskole

Institutionsnavn: UCL Erhvervsakademi og professionshøjskole
Indsendt: 14/09-2022 11:41
Ansøgningsrunde: 2022-2
Status på ansøgning: Godkendt
Afgørelsesbilag
Download den samlede ansøgning
Læs hele ansøgningen

Ansøgningstype
Nyt udbud

Udbudssted
Odense

Informationer på kontaktperson for ansøgningen (navn, email og telefonnummer)
Anders Christian Frederiksen, acfr@ucl.dk, 23 83 38 22

Er institutionen institutionsakkrediteret?
Ja

Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?
Nej

Uddannelsestype
Akademiuddannelse

Uddannelsens fagbetegnelse på dansk
Akademiuddannelse som friluftsvejleder

Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk
Academy Profession (AP) Degree Programme of Outdoor Education in Theory and Practice

Angiv den officielle danske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse
AU som friluftsvejleder

Angiv den officielle engelske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse

Academy Profession (AP) Degree of Outdoor Education in Theory and Practice

Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?

Velfærd, undervisning og sundhed

Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?

Adgang til optagelse på friluftsvejlederuddannelsen eller enkelte moduler herfra er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse mindst på niveau med en relevant erhvervsuddannelse, en relevant grunduddannelse for voksne (GVU), en gymnasial uddannelse eller en relevant uddannelse på samme niveau som de førnævnte adgangsgivende uddannelser.

Ansøger skal desuden have mindst 2 års relevant erhvervserfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse eller opnået sideløbende med den adgangsgivende uddannelse, f.eks. en relevant erhvervsuddannelse.

Ansøgere skal endvidere kunne vandre 10 km med rygsæk og svømme 400 m havsvømning.

Institutionen optager endvidere ansøgere, der efter individuel kompetencevurdering i henhold til Lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne har realkompetencer, der anerkendes som svarende til adgangsbetingelserne.

Er det et internationalt samarbejde, herunder Erasmus, fællesuddannelse el. lign.?

Nej

Hvis ja, hvilket samarbejde?

Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?

Dansk

Er uddannelsen primært baseret på e-læring?

Nej, undervisningen foregår slet ikke eller i mindre grad på nettet.

ECTS-omfang

60

Beskrivelse af uddannelsens formål og erhvervssigte. Beskrivelsen må maks. fylde 1200 anslag

Ikke relevant.

Uddannelses struktur og konstituerende faglige elementer

Ikke relevant.

Begrundet forslag til takstindplacering af uddannelsen

Ikke relevant.

Forslag til censorkorps

Friluftsvejlederuddannelsen benytter det af Styrelsen for Forskning og Uddannelse godkendte censorkorps for akademiuddannelser under området Velfærd, Undervisning og Sundhed.

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 15 sider. Der kan kun uploades én fil

Prækvalifikaition - Friluftsvejlederuddannelsen UCL.pdf

Kort redegørelse for det nationale og regionale behov for den nye uddannelse. Besvarelsen må maks. fylde 1800 anslag

Friluftslivet er blevet boostet under coronakrisen. Det viser tal fra Friluftsrådet. Danskerne har brugt naturen som socialt mødested, oplevet nye naturområder og taget på langt flere vandreture end vi ellers har gjort. Undersøgelsen viser også, at vi fortsat ønsker at bruge naturen mere selvom verdenen er genåbnet.

Behovet for personer med uddannelse inden for natur- og friluftsaktiviteter og –formidling er derfor også stigende. Det slår Friluftsrådet fast i 2021, da de udgiver rapporten ”Børns naturdannelse”. Rapporten konkluderer bl.a., at der generelt ikke er nok fokus på natur-uddannelse af lærere og pædagoger, og at de derfor ikke får kompetencerne til at arbejde med og understøtte børns naturdannelse, men også at der er for få tilbud til uddannede lærer og pædagoger i form af kurser og efteruddannelse.

Coronapandemien ramte mange brancher hårdt, men en del af turismebranchen, fx sommerhusudlejning, natur og udeliv, oplevede en stor opblomstring. Destination Fyn melder også om rekord i antal af overnatninger på Fyn i 2021.

Erhvervsministeriet og Det Nationale Turismeforum udsendte i juni 2022 en ny national strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme. Her fokuseres der på, at Danmark skal kunne tilbyde flere grønne og bæredygtige løsninger inden for bl.a. outdoor- og naturoplevelser samt at kvaliteten af disse skal øges.

På baggrund af friluftslivets opblomstring, det nationale fokus på både efteruddannelse af lærer og pædagoger samt opkvalificering i turismen, forventer UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole en stigende efterspørgsel på friluftsvejledere og friluftsvejlederkompetencer i de kommende år. Denne efterspørgsel gælder i hele landet, hvortil vi kan konstaterer, at det ikke er muligt at tage uddannelsen på Fyn.

Uddybende bemærkninger

-

Underbygget skøn over det nationale og regionale behov for dimittender. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Friluftsvejlederuddannelsen er tilrettelagt som en modulbaseret efteruddannelse for folk i erhverv. Uddannelsen er normeret til et fuldtidsårsværk (60 ECTS). Baseret på vores erfaringer med andre efteruddannelser på akademiniveau vil en typisk færdiggørelsestid være tre år. Ved modulstart i 2023 vil de første dimittender derfor være uddannet i slutningen af 2026. Vi forventer at optage 25 studerende årligt og baseret på erfaringer med lignende uddannelser, forventer vi, at 15 studerende vil tage den fulde akademiuddannelsen inden for seks-otte år. Men allerede efter først modul vil de studerende skabe værdi i praksis med deres nye kompetencer.

Uddannelsen er i disse år i vækst og med etableringen af et udbud på UCL kan vi være med til at hjælpe den stigende efterspørgsel på kompetencer inden for natur og friluftsaktiviteter og –vejledning. En efterspørgsel, som vi vurderer er kommet i takt med den politiske prioritering af natur og friluftsliv samt den påvirkning corona pandemi har haft på vores tilgang til naturen.

I vedhæftede dokument påviser vi, at der er et behov for de kompetencer, som dimittender fra Friluftsvejlederuddannelsen vender tilbage til deres praksis med.

Hvilke aftagere har været inddraget i behovsundersøgelsen? Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

På UCL har vi, forud for behovsundersøgelse via centrale aftagere og samarbejdspartnere, lavet en behovsundersøgelse via eksterne kilder. Heri har vi undersøgt det nationale og regionale fokus på natur- og friluftsvejledning og formidlingskompetencer heraf. Vi fandt, at der på det pædagogiske område samt inden for turismeerhvervet, er et øget fokus på natur og friluftsvejledning. Vi har bl.a. inddraget materiale fra Danmarks Naturfredningsforening, Erhvervsministeriet og Friluftsrådet.

Da behovet for uddannelsen blev påvist via eksterne kilder tog vi kontakt til centrale aftagere og samarbejdspartnere. Vi gennemførte telefoninterviews med en række fynske kommuner samt forskellige aktører på Fyn, herunder Destination Fyn. Hvortil vi fandt, at alle kontaktede aftagere var positivt stemt over for etableringen af Friluftsvejlederuddannelsen på UCL.

Fx har Odense Kommune i gang sat en handleplan, som skal afhjælpe kommunens store uudnyttede potentiale inden for naturformidling og i den forbindelse konstateret, at de har et lavt antal formidlere ansat.
I vedhæftede dokument findes både oversigt over interviews samt støtteerklæringer fra aftagere og samarbejdspartnere.

Beskriv ligheder og forskelle til beslægtede uddannelser, herunder beskæftigelse og eventuel dimensionering. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Friluftsvejlederuddannelsen fokuserer på undervisning, formidling og vejledning i natur og friluftsliv. Den passer godt ind i uddannelsesmiljøet på UCL, hvor vi har fokus på bæredygtig vækst, velfærd og omsætning af viden til praksis. Uddannelsen vil fungere som en selvstændig efteruddannelsesmulighed for en lang række dimittender, hvor uddannelsens valgmoduler giver de studerende mulighed for at tone deres faglige profil og specialisere sig inden for forskellige områder.

UCL og Svendborg Kommune fik i 2021 tilsagn om en ny læreruddannelse med profillinje inden for bevægelse og outdoor. Friluftsvejlederuddannelsen vil være en oplagt efteruddannelsesmulighed for dimittender heraf.

Friluftsvejlederuddannelsen vil ikke påvirke dimensioneringen af øvrige uddannelser.
UCL har erfaring med at udbyde efterspurgte og kortere kurser inden for natur, udeliv og friluftspædagogik, hvor Friluftsvejlederuddannelsen vil bidrage med formel kompetenceudvikling og efteruddannelse inden for området. Friluftsvejlederuddannelsen på UCL vil desuden dække det demografiske behov og være i tråd med det nationale og regionale behov for uddannelsens dimittender.

Uddybende bemærkninger

-

Beskriv rekrutteringsgrundlaget for ansøgte, herunder eventuelle konsekvenser for eksisterende beslægtede udbud. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Friluftsvejlederuddannelsen henvender sig dels til personer, som i deres nuværende stilling arbejder med friluftsliv, -vejledning eller –formidling, og dels personer, som fx har en pædagogisk, sundhedsfaglig eller naturfaglig baggrund og ønsker at udvide deres faglige profil, herunder både i den offentlige sektor og inden for det private arbejdsmarked. Fx lærere, som vil integrere friluftsliv i deres undervisning eller pædagoger, som ønsker at anvende naturen mere.

Derudover forventer vi også ansøgere, som af personlige årsager ønsker at skifte retning samt iværksættere, som ønsker et natur- og friluftsfokus i deres praksis.

I forhold til eksisterende private friluftsvejlederuddannelser, hvor undervisningen er tilrettelagt som fuldtidsstudie, så giver akademiuddannelsen mulighed for et mere fleksibelt studie. Undervisningen er tilrettelagt som deltidsstudie og strækker sig over en længere periode, hvor den studerende arbejder sideløbende og har mulighed for at afprøve teorierne i praksis. Det betyder, at det lærte vil få effekt for praksis og skabe værdi før end de studerende dimitterer fra selve uddannelsen.

Beskriv kort mulighederne for videreuddannelse

Dimittender fra Friluftsvejlederuddannelsen har bl.a. mulighed for videreuddannelse inden for pædagogik med Den pædagogiske Diplomuddannelse, som vi udbyder på UCL.

Her kan den studerende få styrket sin pædagogiske praksis og blive endnu skarpere til planlægning, organisering og udvikling af pædagogfaglige opgaver. Uddannelsen kan tones efter den studerendes arbejdsfunktion, profession eller branche, da diplomuddannelsen tilbyder en lange række forskellige uddannelsesretninger.

På UCL tilbyder vi også et unikt kursusforløb inden for Natur og Kunstterapi, hvor vi kombinerer naturforskning og kunstterapi. Her kan dimittender fra Friluftsvejlederuddannelsen arbejde videre med deres evne til at facilitere processer, hvor kreativitet og natur indgår.

Forventet optag på de første 3 år af uddannelsen. Besvarelsen må maks. fylde 200 anslag

Der forventes et optag på ca. 25 studerende om året de første tre år.

Hvis relevant: forventede praktikaftaler. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Ikke relevant.

Øvrige bemærkninger til ansøgningen

-

Hermed erklæres, at ansøgning om prækvalifikation er godkendt af institutionens rektor

Ja

Status på ansøgningen

Godkendt

Ansøgningsrunde

2022-2

Afgørelsesbilag - Upload PDF-fil

Afgørelsesbrev C9 UCL - akademiuddannelse som friluftsvejleder.pdf

Samlet godkendelsesbrev - Upload PDF-fil

September 2022

Nyt udbud af Friluftsvejleder-uddannelsen

Dokumentation af efterspørgsel på nyt udbud af uddannelsen på Fyn

Erhvervsakademi og Professionshøjskole

1. Indledning

UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (UCL) ønsker at udbyde Friluftsvejleder-uddannelsen, da UCL oplever øget behov og efterspørgsel efter dette.

Aktuelt udbydes uddannelsen på University College Nordjylland (UCN) i Aalborg, VIA University College (VIA) i Viborg, University College Syddanmark (UC Syd) i Esbjerg og Københavns Universitet (KU) i Fredensborg.

Dermed er der et stort geografisk område, hvor det ikke er muligt at tage uddannelsen.

Denne rapport har til formål at dokumentere behovet for et nyt udbud af Friluftsvejlederuddannelsen på Fyn og UCL's øvrige dækningsområde.

UCL's ansøgning om udbud af Friluftsvejlederuddannelsen er blevet til på baggrund af efterspørgsel på kompetencer inden for natur- og friluftsområdet.

Afdækning af behovet for uddannelsen bygger på

1. analyse af det nationale fokus på natur- og friluftsliv samt kompetencer til formidling af disse
2. afdækning af det lokale behov for uddannelsens kompetencer
3. tilkendegivelser fra centrale aftagere og samarbejdspartnere

2. Friluftsvejlederuddannelsen

Uddannelsen har til formål at uddanne personer, der kan varetage undervisning, formidling og vejledning i natur og friluftsliv til forskellige målgrupper.

Friluftsvejlederuddannelsen består af tre obligatoriske moduler, to valgmoduler og et afgangsprojekt. De obligatoriske moduler er centreret omkring lejrliv, friluftspolitik og –tradition, sundhed og naturlære med et overordnet fokus på pædagogik, didaktik og sikkerhed. På valgmodulerne får de studerende mulighed for at specialisere sig inden for forskellige emner.

Gennem praksiserfaring og udviklingsorientering får de studerende kompetencerne til at arbejde med problemstillinger og handlemuligheder inden for friluftsliv samt at indgå i projekt og tværfagligt arbejde inden for natur og friluftsliv.

Oversigt over uddannelsens valgmoduler:

Speciale i klatring	Special i kajak
Speciale i kano	Vinterfjeld
Bushcraft og håndværk	Ledelse af gruppeprocesser i friluftsliv
Naturformidling	Sundhed, friluftsliv og natur med fokus på særlige målgrupper
Sejlads og kystfriluftsliv	Mikro-eventyr - leg og læring i naturen
Udeskole og læringsaktiviteter i naturen	

2.1 Formelle adgangskrav til Friluftsvejlederuddannelsen

Ansøgere skal have gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse, en relevant grunduddannelse for voksne (GVU) eller en gymnasial uddannelse samt have mindst to års relevant erhvervserfaring. Det er desuden et krav, at ansøgere kan vandre 10 km med rygsæk samt svømme 400 m havsvømning.

2.2 Fremtidsmuligheder

Dimittender fra Friluftsvejlederuddannelsen har bl.a. mulighed for at søge arbejde på folkeskoler, daginstitutioner, højskoler og efterskoler samt inden for sundhedssektoren og service- og turismeområdet. Dimittender har mulighed for videreuddannelse inden for pædagogik med Den pædagogiske diplomuddannelse, som vi udbyder på UCL.

3. Afdækning af behov via eksterne kilder

Indeværende afsnit er en analyse af det nationale fokus på natur- og friluftsliv samt kompetencer til formidling af disse. Der sættes fokus på børne- og ungeområdet samt tursimeerhvervet i først et nationalt og efterfølgende et lokalt perspektiv.

Der er et stort geografisk område, hvor det ikke er muligt at tage Friluftsvejlederuddannelsen.

3.1 Det pædagogiske område

Friluftsrådet udgav i 2021 rapporten ”Børns Natur-dannelse. Naturen i barnet / barnet i naturen”, hvor de slog fast, at der er et stigende behov for personer med uddannelse inden for natur- og friluftsaktiviteter og -formidling. Rapporten havde til formål at undersøge, hvordan man bedst muligt understøtter, at børn og unge får styrket deres forhold til naturen. Rapportens konklusioner er grundlag for det videre arbejde, der bl.a. skal pege på mulige initiativer, der kan styrke børns naturdannelse i Danmark (:7).

Under ”Barrierer og muligheder for at styrke børns naturdannelse” påpeger rapporten,

> *”... at der generelt ikke er nok fokus på natur på uddannelserne af lærere og pædagoger, og at de derfor ikke får kompetencerne til at arbejde med og understøtte børns naturdannelse, men også at der er for få tilbud til uddannede lærere og pædagoger i form af kurser og efteruddannelse.”*
> (Friluftsrådet, 2021: 45)

Inden for ”Familie-, fritids- og foreningsarenaen” pointeres det også, at der er behov for uddannelse og kompetenceopbygning blandt de aktører, der arbejde med børn og natur, så de bliver bedre rustet til at understøtte børns naturdannelse (:60).

Rapporten afrundes med en række anbefalinger, som under ”De voksnes forudsætninger” beskriver, at børns naturdannelse er afhængig af børnenes egne forudsætninger, men også af de voksnes, der omgiver børnene. Derfor er den pædagogiske indsats i familie, dagtilbud, skole og foreninger vigtig for børns naturdannelse. Det er derudover vigtigt, at der fokuseres på at understøtte voksnes pædagogiske kompetencer på forskellige areaner, fx med efteruddannelse, idéer og inspiration til, hvordan arbejdet med naturdannelse kan gribes an.

I undersøgelsen ”Naturen hitter blandt danske børn” har Danmarks Naturfredningsforening undersøgt, hvad danske børn (5-12 år) bedst kan lide at bruge tid på. 60 pct. af børnene angiver, ”at være i naturen” som en af deres foretrukne aktiviteter.

”Det er opmuntrende læsning, og det lover godt for fremtiden, at morgendagens voksne er vilde med naturen, og har lyst til at færdes i den. Men derfor er det også vigtigt, at vi som voksne sikrer os, at børnene så rent faktisk også kommer ud, og at de får et solidt kendskab og forhold til den danske natur.”
(Danmarks Naturfredningsforening, 2022)

3.2 Turismeerhvervet

I juni 2022 udsendte Erhvervsministeriet i samarbejde med Det Nationale Turismeforum en ny national strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme.

”Danmark skal være turisternes foretrukne grønne rejsemål (...) Her kan både vores kyst- og naturturisme og det lokale hotel, restaurant eller kro i højere grad tænke grønt i forretningen. For uanset om man nyder en ferie på stenbroerne i København eller et kroophold i Tønder, så vil udendørslivet og naturen spille en stor rolle, og det skal det også gøre i fremtidens turisme.”
(Erhvervsministeriet, 2022a)

Strategien fremhæver, at dansk turisme skal udvikles i en endnu mere bæredygtig retning, hvis Danmark skal indfri potentialet om at blive en af verdens mest bæredygtige turistdestinationer – og at det stiller krav til, at Danmark tilbyder flere grønne og bæredygtige løsninger inden for turisme, herunder outdoor- og naturoplevelser, grønne overnatningssteder og bæredygtige naturoplevelser (:25).

Fem initiativer, som skal fremme dansk destinationsudvikling og udvikling af det danske turismeprodukt, fremhæves. Initiativ 5, Udvikling af outdoor-turisme i samspil med natur og lokalesamfund, udfoldes yderligere med et udviklingsspor frem mod år 2030:

Turismen skal bidrage til stærke lokalesamfund ved såvel turister, borgere og virksomheder tænkes med i turismeudviklingen og engageres i at skabe oplevelser og engagement. Udviklingen skal baseres på viden og data, så borgere oplever, at turismen bidrager positivt til deres nærmiljø og er med til at øge udbuddet og kvaliteten af kulturtilbud, naturoplevelser m.v. (:60).

3.3 Det konkrete behov på Fyn via eksterne kilder

I region Syddanmark arbejdes med den regionale udviklingsstrategi 2020-2023, Fremtidens Syddanmark, hvor en række strategier har til formål at udvikle en sammenhængende, attraktiv og bæredygtig region med kompetente borgere, trivsel og engagement (Fremtidens Syddanmark 2022).

Strategien opstiller seks forskellige spor, som hver understøttes af tre retningsgivende regionale mål, bl.a. ”En attraktiv og oplevelsesrig region”:

Aktuelt er det ikke muligt, at tage Friluftsvejleder-uddannelsen på Fyn.

”Det skal være spændende og attraktivt at bo, studerende og arbejde i regionen. Vi vil være med til at skabe rammerne for nye oplevelser. (...) Eksempelvis kan aktiviteter i samspil med kultur, natur og sunde levevikår medvirke til at skabe de bedste mulige forudsætninger for borgernes aktive liv og fremme trivlsen i Syddanmark”.
(Fremtidens Syddanmark, 2022)

Det pædagogiske område
Friluftsrådets rapport, Børns Naturdannelse (2021), taler ind i et nationalt behov for et styrket fokus på naturdannelse hos børn og unge, og i forlængelse heraf, understøttelse af uddannelse til voksne i dagtilbud, skoler og foreninger.

Samtidig viser nye tal fra Danmark Statisk, at antallet af børn forsætter med at stige frem mod 2030 (Ritzau, 2022). Alene i Odense Kommune er der en forventning om cirka 2.400 flere børn i aldersgruppen 0-5 år frem mod 2030. Det er en forventet stigning på 19%. Sammenholdes disse undersøgelser og tal, forventes det, at behovet for uddannelse inden for natur- og friluftsaktiviteter og –formidling ligeledes vil stige.

Turismeerhvervet
Erhvervsministeriets strategi om bæredygtig vækst i dansk turisme omhandler de nationale strategier, hvor bl.a. Destination Fyn og VisitFyn arbejder for den lokale udvikling. Visit-Fyn varetager den fælles markedsføring og kommunikation af turismen på Fyn og Øerne, mens Destination Fyn er den officielle klynge inden for turisme og oplevelsesøkonomi. Hos Destination Fyn arbejdes der for at tiltrække turister, udvikle destinationen og styrke erhvervet, herunder forskellige indsatsområder fx bæredygtighed, Outdoor og Kyst & Natur.

3.4 Sammenfatning
Med det allerede eksisterende behov for kurser og efteruddannelse til lærer og pædagoger, som Friluftsrådets rapport påpeger, sammenholdt med den forventede stigning i antal af børn i aldersgruppen 0-5 år, forventes det, at behovet for uddannelse inden for natur- og friluftsaktiviteter og -formidling til denne målgruppe ligeledes vil stige.

Den nationale strategi for bæredygtig vækst inden for turismen fokuserer på udenddørslivet, outdoor- og naturoplevelser samt samspillet mellem destinationsudvikling og outdoor-turisme. Der sættes derved lighedstegn mellem stærke lokalsamfund, et øget udbud af kulturtilbud og naturoplevelser og en styrket fortælling om Danmark som den mest bæredygtige turistdestination.

Med både et nationalt og lokalt fokus på natur- og friluftsoplevelser og -formidling, styrkes behovet for de kompetencer, som dimittender fra Friluftsvejlederuddannelsen vender tilbage til deres praksis med.

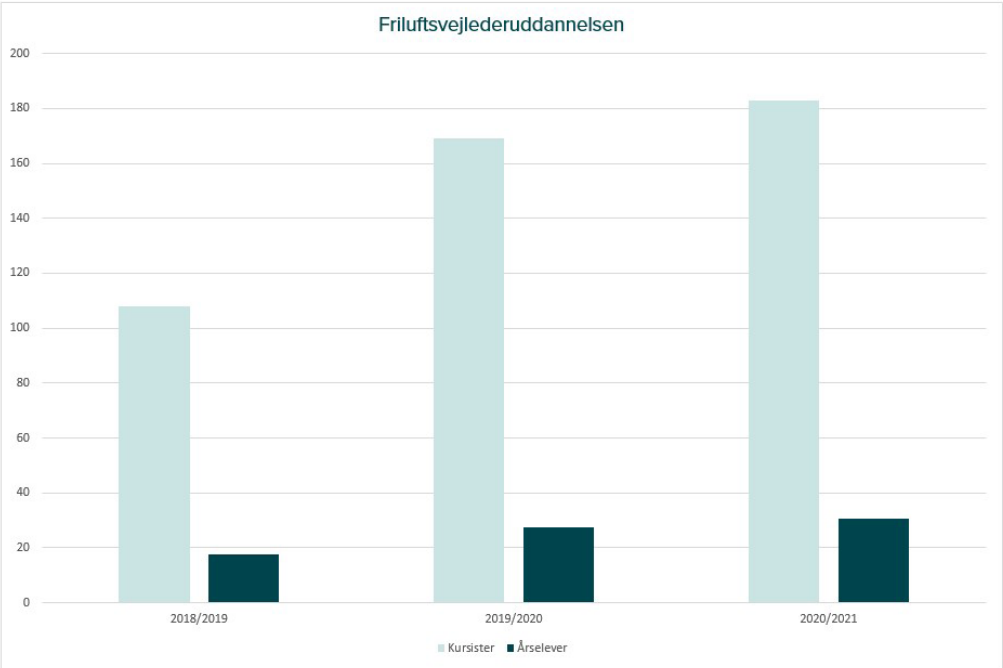
4. Rekrutteringsgrundlag – optaget på uddannelsen

Friluftsvejlederuddannelsen henvender sig dels til personer, som i deres nuværende stilling arbejder med friluftsliv, -vejledning eller -formidling, og dels personer, som fx har en pædagogisk, sundhedsfaglig eller naturfaglig baggrund og ønsker at udvide deres faglige profil. Det kan være ansatte i både den offentlige sektor og inden for det private arbejdsmarked.

Inden for efter- og videreuddannelse i UCL har vi i 2022 optaget foreløbigt 3700 studerende fordelt på 31 uddannelser. Efter- og videreuddannelsen, Kompetence- og Organisations-udvikling på UCL, har fire hovedområder: Business og Teknologi, Ledelse og Organisation, Pædagogik og Læring samt Sundhed, Socialt arbejde og Velfærdsforskning. Vi forventer, at der vil komme studerende på Friluftsvejlederuddannelsen, som har tilknytning til alle fire fagområder - dog primært fra de pædagogiske og sundhedsfaglige områder samt inden for business og teknologi. Vi forventer desuden, at udbud af Friluftsvejlederuddannelsen på UCL vil optage studerende fra hele vores dækningsområde.

I forhold til eksisterende private friluftsvejlederuddannelser, hvor undervisningen er tilrettelagt som fuldtidsstudie, så giver akademiuddannelsen mulighed for et mere fleksibelt studie. Undervisningen er tilrettelagt som deltidsstudie og strækker sig over en længere periode, hvor den studerende arbejder sideløbende og derfor har mulighed for at afprøve teorierne i praksis. Det betyder, at det lærte vil få effekt for praksis og skabe værdi før end de studerende dimitterer fra selve uddannelsen.

Sammenholdt med både det nationale og lokale fokus på uddannelse inden for natur og friluftsaktiviteter og –formidling, vurderer vi, at vi årligt kan optage 25 studerende på Friluftsvejlederuddannelsen på UCL.

Friluftsvejlederuddannelsen er i disse år i vækst.
Eksempelvis steg antallet af årselever på uddannelsen fra 17,6 i 2018/2019 til 30,5 i 2020/2021 (Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2022).

5. Afdækning af behov via centrale aftagere og samarbejdspartnere

Følgende afsnit beskriver behovet for et nyt udbud af Friluftsvejlederuddannelsen gennem analyse af det konkrete behov på Fyn. Analysen er udarbejdet efter dialog med centrale aftagere og samarbejdspartnere. Afsnittet afrundes med liste over foretaget telefoninterviews og mailkorrespondancer samt oversigt over hvilke samarbejdspartnere, der har været inddraget.

5.1 Det konkrete behov på Fyn via centrale aftagere

I Odense Kommune er der en forventning om et stigende folketal - særligt i alderen 0-5 år. Frem mod år 2030 forventer kommunen ca. 2.400 flere børn og har derfor afsat et større millionbeløb til bla. vedligehold og modernisering af fritids- og foreningsfaciliteter samt styrkelse af lokal-områderne. Ydermere har Odense Kommune en ambition om at blive Danmarks Grønneste Storby, hvor det forudgående er blevet påpeget, at der er et stort uudnyttet potentiale for naturformidling i kommunen. Oplysningerne kommer fra Odense Kommunes udviklingschef i Dagtilbud, Børn- og Ungeforvaltningen, Malene Schmidt Mortensen, som derfor anbefaler, at Friluftsvejleder-uddannelsen etableres på UCL:

> *"På baggrund af, at der forventes en stigning i antallet af børn i kommunen samt at der ønskes bedre frilufts- og naturoplevler for børn og unge, kan jeg kun anbefale, at Friluftsvejlederuddannelsen etableres på UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole."*

Destination Fyn, som er ejet af de 10 fynske kommuner og understøtter det fynske turismeerhverv, ser også positivt på, at UCL påtænker at udbyde Friluftsvejlederuddannelsen. Det fortæller Merete Vandmose, som er projektleder på Destination Fyns strategiske fokusområde, hvor målet er, at Fyn og Øerne skal være et hotspot inden for cykling, vandring, fiskeri og lignende friluftsaktiviteter. Aktiviteter, hvor formidling, pædagogik og sikkerhed, som Friluftsvejlederuddannelsen repræsenterer, er essentielt.

> *"Et af vores strategiske fokusområder er netop outdoor, hvor vores mål er, at Fyn og Øerne skal være et hotspot indenfor cykling, vandring, lystfiskeri og et væld af andre outdooraktiviteter. Vi ser derfor med stor interesse, at UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole påtænker at udbyde Friluftsvejlederuddannelsen."*

5.2 Liste over foretaget telefoninterviews og mailkorrespondancer

Følgende er en oversigt over centrale aftagere, som vi har kontaktet i forbindelse med behovsundersøgelsen:

- Assens Kommune
- Destination Fyn
- Middelfart Kommune
- Nyborg Kommune
- Odense Kommune

5.3 Samarbejdspartnere

Følgende samarbejdspartnere er blevet kontaktet i forbindelse med behovsundersøgelsen og har givet positivt tilsagn til, at UCL påtænker at udbyde Friluftsvejlederuddannelsen. Samarbejdspartnerne er nøje udvalgt ud fra deres frilufts- og uddannelsesfaglige kompetencer og påtænkes at kunne få en rolle i tilrettelæggelsen af Friluftsvejlederuddannelsen på UCL.

Martin Lonergan, cand.mag.

Martin er klatringsinstruktør (niveau 3), kajakinstruktør (niveau 1), FSFI førstehjælps-instruktør, dykkerinstruktør, højderedningsinstruktør og har erfaring inden for kystredning, marinearkæologi, sejlsport og bjergvandring.

Martin er uddannet MA i maritimarkæologi ved Syddansk Universitet, Esbjerg, samt Diplom i Erhvervspædagogik ved UC Syd, Kolding.

Jesper Ussing Hjort, chefkonsulent, Kompetence- og Organisationsudvikling, UCL

Jesper har været spejder hos Det Danske Spejderkorps siden 1983 og med 8 år som spejderleder, har han stor erfaring med at formidle og vejlede børn og unge inden for basis friluftsliv.

Jesper er HD, Organisation og Ledelse, inden for Kommunikation og forandrings-ledelse.

6. Sammenfatning

I rapportens indledning slog vi fast, at der er et stort geografisk område, hvor det lige nu ikke er muligt at tage Friluftsvejlederuddannelsen. Aktuelt udbydes den i Aalborg, Viborg, Esbjerg og Fredensborg, hvorved Fyn ikke er repræsenteret.

Behovsundersøgelsen via eksterne kilder viste, at der er et stort behov for uddannelse i natur og friluftsaktiviteter og –formidling især på det pædagogiske område og inden for turismen.

- Friluftsrådet slog i 2021 fast, at der er for få tilbud til uddannede lærer og pædagoger i form af kurser og efteruddannelse, så disse kan understøtte børn og unges naturdannelse. Lokalt kommer det til udtryk, at der forventes en stigning i antallet af børn i bl.a. Odense Kommune, hvorfor efterspørgsel på uddannede lærer og pædagoger med naturkompetencer ligeledes forventes at stige. Konklusionen støttes af Børne- og Ungeforvaltningen i Odense Kommune, der fremhæver deres ambitiøse handleplan om at blive Danmarks Grønneste Storby. Heri har Odense Kommune og Friluftsrådet påvist, at der er et stort og uudnyttet potentiale for naturformidling i kommunen. Udviklingschefen peger på handleplanens #31 omhandlende naturvejledning for børn, som har til formål, at børn og unge kommer ud i naturen og får gode oplevelser om planter, dyr og økologi. I #31 konstateres det også, at Odense Kommune har et lavt antal formidlere ansat.

- I regeringens strategi om at gøre Danmark til turisternes foretrukne grønne rejsemål kræves bl.a., at kyst- og naturturismen skal udvikles bæredygtigt og udtænke grønne løsninger. Dimittender fra Friluftsvejlederuddannelsen har stærke kompetencer inden for planlægning, organisering og gennemførsel af bæredygtige aktiviteter i naturen og vil derfor være en del af løsningen på, hvordan vi kan styrke det danske turismeerhverv. Konklusionen støttes af Destination Fyn.

Friluftsvejlederuddannelsen fokuserer på undervisning, formidling og vejledning i natur og friluftsliv. Den passer derfor godt ind i uddannelsesmiljøet på UCL, hvor vi vægter omsætningen af viden til praksis. Det kommer bl.a. til udtryk i samarbejdet mellem UCL og Svendborg Kommune om en ny læreruddannelse med profillinje inden for bevægelse og outdoor, som integrerer omgivelserne og kulturen i Svendborg. Friluftsvejlederuddannelsen går godt i tråd med den udvikling.

Friluftsvejlederuddannelsen er en selvstændig efteruddannelsesmulighed for en lang række dimittender, hvor uddannelsens valgmoduler giver de studerende mulighed for at tone deres faglige profil og specialisere sig inden for forskellige områder.

På UCL har vi faciliteterne, ressourcerne og udearealerne til at varetage undervisningen, som modulerne på Friluftsvejlederuddannelsen kræver. Vi udbyder allerede nu en lang række diplom- og akademimoduler samt kurser, der sætter fokus på natur og friluftsliv, deriblandt vores populære kursus om Natur og Kunstterapi.

I UCL arbejder vi ud fra strategi om at være tæt på virkeligheden, hvor vi sammen med studerende og samarbejdspartnere er omdrejningspunkt for bæredygtig vækst og velfærd. Det er også med det fokus, vi ønsker at udbyde Friluftsvejlederuddannelsen.

7. Kilder

Følgende kilder og data er anvendt:

- **Eksterne kilder**
  - Danmarks Naturfredningsforening (2022)
    Ny undersøgelse: Naturen hitter blandt danske børn
  - Erhvervsministeriet (2022a)
    Ny strategi skal gøre dansk turisme grøn
  - Erhvervsministeriet (2022b)
    National strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme
  - Fremtidens Syddanmark (2022)
    Regional udviklingsstrategi
  - Friluftsrådet. Hartmeyer, R.; Præstholm, S. (2021)
    Børns Naturdannelse. Naturen i barnet - barnet i naturen
  - Ritzau (2022)
    Stigende børnetal kræver national rekrutteringsplan
  - Uddannelses- og Forskningsministeriet (2022)
    Datavarehus – VUE hovedtal

Odense d. 29. august 2022

Støtteerklæring vedr. udbud af Friluftsvejlederuddannelsen

Hos Destination Fyn ser vi positivt på UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskoles ansøgning om at kunne udbyde Friluftsvejlederuddannelsen.

Som non-profit turismeorganisation, ejet af de 10 fynske kommuner, er det vores fornemmeste opgave at understøtte det fynske turismeerhverv. Hvilket vi blandt andet gør ved at markedsføre Fyn og Øerne i ind- og udland, udvikle turismeprodukter og kompetenceudvikle erhvervet. Alt sammen for at skabe vækst og arbejdspladser til hele destinationen.

Et af vores strategiske fokusområder er netop outdoor, hvor vores mål er, at Fyn og Øerne skal være et hotspot indenfor cykling, vandring, lystfiskeri og et væld af andre outdooraktiviteter. Vi ser derfor med stor interesse, at UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole påtænker at udbyde Friluftsvejlederuddannelsen.

Venlig hilsen

Merete Vandmose
Projektleder, outdoor

UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole
Seebladsgade 1
5000 Odense C
Att. Uddannelseschef Birger Brandt

Odense, august 2022

Erklæring om støtte til oprettelse af Friluftsvejlederuddannelsen på UCL

Odense Kommune oplever et stigende folketal – særligt i alderen 0-5 år. Frem mod 2030 er der en forventning om ca. 2.400 flere børn i den aldersgruppe. Det er en stigning på 19%. I forlængelse heraf, er der bl.a. afsat 95 mio. kr. til vedligehold og modernisering af fritids- og foreningsfaciliteter samt 125 mio. kr. til styrkelse af lokaleområderne.

I 2018 godkendte et enigt byråd i Odense Kommune Handleplanen for Danmarks Grønneste storby, som fastsætter strategiske mål og beskriver, hvordan Odense Kommune kan sikre mere grønt i kommunen. Den indeholder 33 konkrete handlinger fordelt på seks temaer; Urbant Grønt, Brug Vandet, Spis din By, Udeliv, Naturrigdom og Kommunikation og Samarbejde. Handleplanen påpeger, at der er et stort og delvist uudnyttet potentiale for naturformidling i Odense. Naturformidling, som skal få kommunens børn og unge til at interesse sig for det grønne samt lære at tage vare på naturen.

Handleplanens #31 omhandler naturvejledning for børn og har til formål, at børn og unge kommer ud i naturen og får gode oplevelser om planter, dyr og økologi. Punkt #31 er udviklet i samarbejde med bl.a. Friluftsrådet og konstaterer, at Odense Kommune har et lavt antal formidlere ansat.

På baggrund af, at der forventes en stigning i antallet af børn i kommunen samt at der ønskes bedre friluftsog naturoplevelser for børn og unge, kan jeg kun anbefale, at Friluftsvejlederuddannelsen etableres på UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole.

Med venlig hilsen

Malene Schmidt Mortensen

Malene Schmidt Mortensen

Udviklingschef

Dagtilbud, Børn- og Ungeforvaltningen

Odense Kommune

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Rektor Jens Mejer Pedersen

Kære Jens Mejer Pedersen

På baggrund af gennemført prækvalifikation af UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskoles ansøgning om godkendelse af nyt udbud er der truffet følgende afgørelse:

Godkendelse af nyt udbud af akademiuddannelse som friluftsvejleder (Odense)

Afgørelsen er truffet i medfør af § 20, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser (nr. 1558 af 2. juli 2021 med senere ændring) og § 3 i bekendtgørelse nr. 271 af 22. marts 2014 om særlige betingelser for godkendelse af udbud af erhvervsakademiuddannelser, professionsbacheloruddannelser, akademiuddannelser og diplomuddannelser.

Det er en forudsætning for godkendelsen, at uddannelsen og dennes studieordning opfylder uddannelsesreglerne, herunder bekendtgørelse nr. 1006 af 23. juni 2022 om akademiuddannelser.

Da UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole er positivt institutionsakkrediteret, gives godkendelsen til umiddelbar oprettelse af udbuddet.

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). Vurderingen er vedlagt som bilag.

Ved spørgsmål til afgørelsen kan Uddannelses- og Forskningsstyrelsen kontaktes på pkf@ufm.dk.

Sprog:
Dansk.

Med venlig hilsen

Christina Egelund

Bilag: 1 – RUVU's vurdering af ansøgningen

17. januar 2023

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
22/42640-5

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Bilag 1 – RUVU's vurdering af ansøgningen

Nr. C9 – Nyt udbud – prækvalifikation (Efterår 2022)			**Status på ansøgningen:** Godkendt	
Ansøger og udbudssted:	UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole (Odense)			
Uddannelsestype:	Akademiuddannelse			
Uddannelsens navn (fagbetegnelse):	Akademiuddannelse som friluftsvejleder			
Den uddannedes titler på hhv. da/eng:	- AU som Friluftsvejleder - Academy Professions (AP) Degree of Outdoor Education in Theory and Practice			
Hovedområde:	Velfærd, undervisning og sundhed		**Genansøgning** (ja/nej):	Nej
Sprog:	Dansk	**Antal ECTS:**	60 ECTS	
Link til ansøgning på http://pkf.ufm.dk:	https://pkf.ufm.dk/flows/b01924ab75899bf4a6015764780f4df8			
Link - UddannelsesGuiden:	https://www.ug.dk/uddannelser/akademiuddannelser/velfaerdundervissund/friluftsvejleder			
RUVU's vurdering på møde d. 24. oktober 2022:	RUVU vurderer, at ansøgningen opfylder kriterierne som fastsat i bilag 4 i bekendtgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser (nr. 1558 af 2. juli 2021 med senere ændring). RUVU har noteret sig, at der er indkommet en samlet indsigelse fra Professionshøjskolen VIA University College og Professionshøjskolen UC SYD, som udtrykker bekymring for rekrutteringsgrundlaget. RUVU lægger i sin vurdering vægt på, at der er tale om en efter- og videreuddannelse, hvor geografisk nærhed kan have betydning for rekrutteringen, og at et udbud i Odense derfor ikke vurderes at forringe vilkårene for VIAs og UC SYDs rekrutteringsmuligheder.			

Uddannelses- og Forskningsministeriet